

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică

Nr. d/o	Denumirea autorității	Nr. Cap. sau pct. în proiectul avizat	Nr. Cap. sau pct. redactat	Conținutul obiecției	Rezultatul examinării
1.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Aviz nr. 14-03/3877 din 30.11.2021	În proiectul de Lege:	În proiectul de Lege:	Potrivit articolului 54 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi”. Sub acest aspect, observăm că în textul proiectului se utilizează termenii „înțelegere”, „obiective radiologice sau nucleare”, „obiective economice”, „persoane fizice sau juridice”, „deținătorul autorizației radiologice”, „persoana autorizată” care, în contextul Directivei transpuse, reprezintă unul și același subiect, exprimat prin termenul „înțelegere”. Din aceste considerente, proiectul urmează a fi ajustat terminologic.	Se acceptă Pe tot parcursul textului proiectului de Lege, termenii: „<i>înțelegere</i>”, „<i>obiective radiologice sau nucleare</i>”, „<i>obiective economice</i>”, „<i>persoane fizice sau juridice</i>”, „<i>deținătorul autorizației radiologice</i>”, „<i>persoana autorizată</i>” au fost unificați prin substituirea acestora cu un singur termen de „<i>obiective radiologice sau nucleare</i>”
		La Articolul 2	La Articolul 2	Atragem atenția autorului proiectului că potrivit articolului 55 alineatul (5) din Legea nr. 100/2017, „în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat”. Astfel, referința din alineatul doi la Legea nr. 132/2012 se va redacta corespunzător. Totodată, la structurarea articolului se va ține cont de prevederile articolului 51 alineatul (6) din Legea nr. 100/2017, în special subliniem că „în cazul unei structuri complexe a actului normativ,	Se acceptă Referința din alineatul doi la Legea nr. 132/2012 a fost redactată corespunzător, după cum urmează: <i>”...în Art. 3 al Legii privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice nr. 132/2012 (în continuare Legea nr.</i>

				alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză”. Obiecție valabilă și pentru articolul 3.	132/2012),...”, în continuare după text. Totodată, la structurarea articolului s-a ținut cont de prevederile articolului 51 alineatul (6) din Legea nr. 100/2017, și anume: „Alineatele sînt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde”. Modificarea dată s-a făcut pe parcursul întregului text al proiectului de Lege.
		La articolul 4	La articolul 4	În opinia Ministerului, autorul urmează să definească noțiunea de „categoria A”, întrucît fără de aceasta nu este clar sensul noțiunii de „categoria B” definită în proiectul. Din aceleași considerente se impune necesitatea definirii noțiunilor de „doză efectivă”, „doză echivalentă” și „doză absorbită” întrucît acești termeni se utilizează la definirea noțiunii „Nivel de referință”. La noțiunea „Serviciu dozimetric”, considerăm necesar de substituit cuvîntul „organism” prin cuvîntul „entitate”, întrucît în legislația națională se practică utilizarea acestui din urmă termen pentru a se referi la orice formă de organizație. Obiecție valabilă și pentru noțiunea de „Serviciu de medicină a muncii”.	Se acceptă Au fost definite conform Directivei 2013/59/EURATOM a CE din 5 decembrie 2013 noțiunile de: „categoria A”, „doză efectivă”, „doză echivalentă” și „doză absorbită”. La noțiunile „Serviciu dozimetric” și „Serviciu de medicină a muncii” a fost substituit cuvîntul „organism” prin cuvîntul „entitate”.
	La articolul 5	La articolul 5	La articolul 5	Atragem atenția autorului că actele normative ale Uniunii Europene nu au aplicabilitate directă pe teritoriul	Se acceptă,

			Republicii Moldova, astfel că Directiva nr. 59/2013 nu poate servi ca bază al principiilor generale de protecție radiologică	Prezentul proiect de lege prevede transpunerea parțială a Directivei Euratom 59/2013 în prisma legislație în vigoare
La articolul 9, alineatul (3) litera a)	La articolul 9, alineatul (3) litera a)	textul „astfel cum se specifică în legislația națională” se va exclude, întrucât pentru actul normativ național acesta nu se justifică.	Se acceptă Textul „ <i>astfel cum se specifică în legislația națională</i> ”, a fost exclus.	
La articolul 10 alineatul (2)	La articolul 10 alineatul (2)	autorul proiectului urmează să analizeze posibilitatea utilizării termenilor „întreprindere” și „angajator” prin prisma legislației muncii, întrucât s-ar putea crea confuzia că este unul și același subiect de drept, pe când în actul normativ european transpus, acești doi termeni se utilizează pentru a desemna subiecți de drept distincți	Se acceptă	
La articolul 12 alineatul (1)	La articolul 12 alineatul (1)	cuvântul „la” se va substitui cu cuvintele „este de”.	Se acceptă Cuvântul „la” a fost substituit cu cuvintele „este de”.	
La articolul 14 alineatul (3)	La articolul 14 alineatul (3)	considerăm necesar de exclus textul „dacă o astfel de recunoaștere este prevăzută în legislația națională”, întrucât dacă inserarea unui astfel de text în actul comunitar se justifică, avînd în vedere diversitatea reglementărilor naționale, atunci pentru proiectul de lege care transpune acest act comunitar textul nu se mai justifică	Se acceptă Textul „ <i>dacă o astfel de recunoaștere este prevăzută în legislația națională</i> ”, a fost exclus.	
La articolul 15, alineatul (2)	La articolul 15, alineatul (2)	atragem atenția că în actul comunitar sunt indicați doi subiecți ai obligației de informare: întreprinderea și angajatorul, în cazul lucrătorilor externi. Urmează a fi reanalizată necesitatea îngustării sferei subiecților față de care se aplică norma dată.	Se acceptă Sfera subiecților față de care se aplică norma dată, a fost redusă la „ <i>obiectivul radiologic sau nuclear autorizat</i> ” – modificare introdusă în textul proiectului de Lege.	

	La articolul 26 alineatul (1) articolul 27 alineatul (2)	La articolul 26 alineatul (1) articolul 27 alineatul (2)	în opinia Ministerului textul „decide după caz” nu îndeplinește cerința previzibilității normei juridice. Or, în cauza Sissanis v. România, CEDO a stabilit că „pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să stabilească cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului”. De altfel, din textul actului comunitar se deduce că excepțiile reglementate la acest articol urmează a fi stabilite la nivel de act normativ, dar nu prin acte administrative ale Agenției. Aceleași considerente sunt valabile și pentru articolul 27 alineatul (2) din proiect.	Se accepta în principiu Textul „decide după caz” a fost exclus
	La articolul 41 alineatul (2)	La articolul 41 alineatul (2)	în opinia Ministerului textul „laborator” este inutil având în vedere noțiunea de „serviciu dozimetric” definită la articolul 4 din proiect.	Se accepta Cuvântul „laborator” a fost exclus din text.
	La articolul 42	La articolul 42	având în vedere modalitățile de exprimare în legislația națională, cuvintele „obiectivului nuclear sau radiologic i se impune evaluarea dozelor relevante” se va substitui cu cuvintele „întreprinderea este obligată să evalueze dozele relevante”.	Se acceptă, Totodată, sintagma „obiectivului nuclear sau radiologic” derivă din Legea nr 132/2012 și toate reglementările în vigoare
	La articolul 51 alineatul (3) litera h) și alineatul (4) litera d)	La articolul 51 alineatul (3) litera h) și alineatul (4) litera d)	atragem atenția că proiectul nu conține anexa X, prin urmare referința la aceasta se va revede.	Se accepta Anexa nr. 10 a fost inclusă text
	La articolul 60 alineatul (2)	Art. 60 (5)	Obiecție valabilă și pentru alineatul (4) litera d) atragem atenția că din prevederile actului comunitar se deduce că criteriile specifice de acceptabilitate pentru echipament sunt stabilite de către autorități dar nu de către întreprinderi.	Se accepta Textul a fost modificat în sensul că criteriile specifice de

				acceptabilitate pentru echipament sunt adoptate de către autorități competente
La articolul 61 alineatul (1)	La articolul 61 alineatul (1)	nu este clar cine utilizează echipamente radiologice medicale adecvate pentru expunerea medicală.		Echipamente (instalații) radiologice medicale sunt utilizate pentru expunerea medicală și sunt autorizate de către autoritățile publice de specialitate.
Propuneri care poartă caracter de recomandare: La articolul 14 alineatul (1)	Propuneri care poartă caracter de recomandare: La articolul 14 alineatul (1)	La articolul 14 alineatul (1), în opinia Ministerului prevederile legii nu pot fi considerate sursă al furnizării educației, formării profesionale și informării persoanelor. Având în vedere textul Directivei UE care se transpune prin proiect, propunem substituirea textului „Prin prevederile prezentei legi se asigură furnizarea” cu textul „Guvernul creează cadrul normativ și administrativ necesar furnizării”.		Se accepta Textul „Prin prevederile prezentei legi se asigură furnizarea” a fost substituit cu textul „ <i>Guvernul creează cadrul normativ și administrativ necesar furnizării</i> ”.
La articolul 29 alineatul (1)	La articolul 29 alineatul (1)	La articolul 29 alineatul (1), propunem substituirea textului „legislației în vigoare (Legea nr. 132/2012)” cu textul „Legii nr. 132/2012”.		Se accepta Textul „legislației în vigoare (Legea nr. 132/2012)” a fost substituit cu textul „Legii nr. 132/2012”.
La articolul 76	La articolul 76	La articolul 76, propunem substituirea textului „executa sarcinile în conformitate cu” prin textul „exercita funcțiile și atribuțiile stabilite de”.		Se accepta Textul „executa sarcinile în conformitate cu” a fost substituit prin textul „exercita funcțiile și atribuțiile stabilite de”.

1.1	Aviz repetat nr. 14-03/1029 din 11.04.2022 Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	articolul 21 alineatul (3)	articolul 21 alineatul (3)	Menținem observația că jucăriile și ornamentele personale excede domeniul de competență al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, din care considerent textul „și de supraveghere în domeniul agriculturii și industriei alimentare” de la articolul 21 alineatul (3) din proiectul Legii se va exclude.	Se acceptă. textul „și de supraveghere în domeniul agriculturii și industriei alimentare” de la articolul 21 alineatul (3) din proiectul Legii a fost exclus.
2.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Aviz nr. 04/5835 din 29.11.2021	La articolul 9 alineatul (2) La articolul 31 alineatul (3), litera a), litera c)	La articolul 9 alineatul (2) La articolul 31 alineatul (3), litera a), litera c)	După cuvântul "poate,, se completează cu lexemul "fi,, pentru înțelegerea coerentă a textului. Acordarea cuvântului "situații,, cu articolul hotdrat „,lor”. De asemenea, noțiunea "a lucra,, este definită ca fiind prestarea unei munci, iar munca implică exercitarea unei acțiuni conform prevederilor legislației muncii ce va fi remunerată, pe când acțiunea de voluntariat prezintă exercitarea unei activități neremunerată. Astfel, la lit.c) se propune ca a doua propoziție după cuvintele "activități independente" să fie reformulată astfel „și persoanelor care prestează activitate de voluntariat”.	Se accepta Textul a fost completat cu lexemul "fi,, Se accepta Cuvantul "situații,, a fost acordat cu articolul hotdrat „,lor”. A doua propoziție din lit. c) după cuvintele "activități independente" a fost reformulată astfel „și persoanelor care prestează activitate de voluntariat”.
2.2	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Aviz repetat nr. 04/1124 din 01.04.2022			Lipsa obiectiilor și propunerilor	
3.	Ministerul Justiției Aviz nr. 04/9834 din 06.12.2021	Articolul 1	Articolul 1	Din art. 1 se va exclude referința la actele Uniunii Europene, acestea indicându-se în clauza de armonizare. Adicional, referința la „Directiva Consiliului European 2013/59/EURATOM” se va substitui cu referința la „Directiva 2013/59/EURATOM a Consiliului”.	Se accepta Referința la actele Uniunii Europene a fost exclusă.

	Articolul 2	Articolul 2	a) Referința la art. 3 se va indica cu minusculă (obiecție valabilă și în alte cazuri similare). b) Referința la Legea privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice se va expune ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, astfel încât la indicarea datei adoptării a actului normativ să se indice numărul de ordine ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”. c) Sursa de publicare a Legii privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice se va exclude ca fiind excedentă (a se vedea art. 55 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017</i>). d) Textul „în continuare Legea nr. 132/2012” se va indica în paranteze distincte. e) Elementele structurale ale art. 2 se vor numerota în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (6) din <i>Legea nr. 100/2017</i>. Astfel, punctele la al doilea alineat se vor însemna cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele vor fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici,
Se accepta	Referința la art. 3 a fost modificată prin indicarea cu minusculă. Modificările au fost introduse pe parcursul întregului text al proiectului Legii.	Modificarea a fost introdusă în text.	Modificarea a fost introdusă în text, prin excluderea sursei de publicare a Legii privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice. Textul „în continuare Legea nr. 132/2012” a fost indicat în paranteze distincte. La structurarea articolului s-a ținut cont de prevederile articolului 51 alineatul (6) din Legea nr. 100/2017, și anume:

				urmărite de o paranteză. Sub acest aspect se va revizui numerotarea tuturor elementelor structurale din proiect.	„Alineatele sînt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde”. Modificarea dată s-a făcut pe parcursul întregului text al proiectului de Lege. Se accepta
	Articolul 4	Articolul 4	Articolul 4	La art. 4 menționăm că, includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune imperios ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ la etapa adoptării decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decît cel uzual. În acest context, menționăm necesitatea indicării în nota informativă a înlăturării condițiilor care impun definirea termenului în actul normativ, precum și a circumstanțelor care justifică definirea termenului în sensul propus de autori. În opinia noastră aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarec art. 71 alin. (4) al <i>Legii 100/2017</i>, care prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, permite ca problemele care ar putea apărea să fi soluționate prin menționarea în mod expres în nota informativă a sensului în care urmează să fie interpretat un termen, deoarec aceasta ar permite să se atingă atît scopul limitării discreției celor care vor	

				interpreta actul dar și scopul de a permite că actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normative. Totodată, se va ține cont că nu este necesară dublarea noțiunilor din alte acte normative, paralelismele în legislație fiind inadmisibile. Astfel, atragem atenția că noțiunea „asigurarea calității” este definită în <i>Legea nr. 132/2012 privind desfișurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice</i>. Adițional, atragem atenția că, la art. 4 este utilizată noțiunea „sursă radioactivă închisă scoasă din utilizare”, iar în cuprinsul Anexei nr. 7, „sursă scoasă din utilizare”. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. d) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni. Prin urmare, noțiunile din art. 4 și Anexa nr. 7 se vor ajusta corespunzător. În paralel, remarcăm că, în unele articole este utilizată noțiunea „surse închise de mare activitate”.	Noțiunea „asigurarea calității”, definită în <i>Legea nr. 132/2012, a fost exclusă din text.</i> Noțiunile din art. 4 și Anexa nr. 7 au fost ajustate corespunzător, prin modificarea în „sursă radioactivă închisă scoasă din utilizare” la anexa nr. 7. Noțiunea „surse închise de mare activitate” a fost modificată în „surse radioactive închise de mare activitate” pe parcursul întreg textului. Noțiunea „Toron” a fost exclusă.
Noțiunea „Toron” nu este utilizată în textul proiectului, motiv pentru care, se va exclude din art. 4.					

		Articolul 5	Articolul 5	La art. 5 urmează a fi revizuită referința la Directiva UE. În acest context menționăm că de regulă, deși directiva este un instrument juridic de importanță majoră la nivelul Uniunii Europene, pentru Republica Moldova directivele nu sunt direct aplicabile. Directiva urmează să fie transpusă în legislația națională. Astfel, remarcăm că, transpunerea directă a prevederilor Directivei Uniunii Europene nu constituie un argument viabil pentru păstrarea formulării defectuoase a normei legale naționale. În procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene este necesară nu transpunerea literală a prevederilor Directivelor, ci elaborarea textelor normative prin raportarea la legislația națională, precum și respectarea rigorilor normative din punct de vedere al expunerii. Transpunerea ar trebui să conștientizeze în reproducerea normei Uniunii Europene <i>ad litteram</i>, ci în redarea sensului reglementării, în formularea unei soluții juridice identice, fie ajustate relațiilor naționale	Se accepta A fost revizuită referința la Directiva UE, prin reformularea textului, după cum urmează: „Principii generale de protecție radiologică sunt stabilite prin prezenta lege, prin transpunerea cerințelor internaționale, precum prevederile expuse în Directivă 2013 nr. 59...”, în contrinuară după text.
	Articolul 11, alin. (2)	Articolul 11, alin. (2)	Articolul 11, alin. (2)	Prevederea de la art. 11 alin. (2) nu transpune dispoziția de la art. 11 alin. (2) din Directiva 2013/59 EURATOM a Consiliului din 5 decembrie 2013 or, în Directiva se face referință la 6 mSv pe an, iar în proiectul legii la 5 mSv. Prin urmare, prevederea de la art. 11 alin. (2) se va revizui	Proiectul legii prevede o abordare mai conservativă privind dozele efective ale personalului expus și conform prevederilor Statutului Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, (AIEA) fiecare stat membru poate să stabilească criteriile proprii mai conservative. Totodată, Grupul de lucru format și de experți ai Ministerului Sănătății,

					au susținut valoarea de 5 mSv pentru doza efectivă a personalului atribuit la categoria "A"
					Se acceptă
Articolul 13	Articolul 13			La prevederea de la art. 13, „se folosesc cantitățile operaționale definite în secțiunea 2.3 din Publicația nr. 116 a Comisiei Internaționale pentru Protecția Radiologică (International Commission for Radiological Protection - ICRP)” menționăm că odată ce unele puncte au fost preluate <i>ad litteram</i> , acestea urmează a fi revizuite atât din punct de vedere al raportării la legislația națională, precum și din punct de vedere al expunerii urmînd a i se atribui un caracter concis și concret	
Articolul 15, alineatul (1)	Articolul 15, alineatul (1)			La art. 15 alin. (1), ultimul alineat, referința la alineatele b) și f) se va substitui cu referința la literele a), b) și f) or, potrivit art. 51 alin. (6) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , alineatele sunt divizate în litere, însemnate cu litere latine mici urmate de o paranteză. Totodată, în directivă se face referință la informațiile solicitate la literele a), b), e) care corespund informațiilor indicate la literele a), b) și f) din proiectul legii.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text prin substituirea cu referința la literele a), b) și f)
Articolul 15, alineatul (4)	Articolul 15, alineatul (4)			La art. 15 alin. (4), referința la alineatele 27, 28 și 29 se va revizui, deoarece este eronată.	Se accepta Referința a fost revizuită, cu următoarea modificare: cifrele „27, 28 și 29” au fost substituite cu cifrele „(1), (2) și (3)”.
Articolul 17, alineatul (2), obiecție valabilă și la art. 44 alin. (3)	Articolul 17, alineatul (2), obiecție valabilă și la art. 44 alin. (3)			La art. 17 alin. (2), cuvîntul „calendaristic” se va exclude ca fiind inutil, reprezentînd regula generală de calculare a termenului. În actele normative se specifică tipul perioadei doar în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se calculează diferit decît cel general (obiecție valabilă și la art. 44 alin. (3)).	Se accepta La art. 17 alin. (2) și art. 44 alin. (3), cuvîntul „calendaristic” a fost exclus.

Articolul 18, alineatul (4)	Articolul 18, alineatul (4)	La art. 18 alin. (4), pentru uniformizarea, cuvîntul „încurajează” va fi succedat de cuvintele „introducerea în”, iar cuvîntul „introducerea” care succede cuvîntul „învățămînt” va fi exclus ca fiind inutil.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.
Articolul 20, alineatul (1)	Articolul 20, alineatul (1)	În conformitate cu art. 49 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , dacă un act normativ are mai multe anexe, acestea sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul actului. Prin urmare, la art. 20 alin. (1) referința la anexa nr. 2 se va numerota în forma enunțată. Totodată, numărul anexeii va fi precedat de abrevierea „nr.” (obiecție valabilă în tot textul proiectului).	Se accepta Modificările au fost introduse pe tot parcursul textului.
Articolul 20, alineatul (3)	Articolul 20, alineatul (3)	La art. 20 alin. (3) se va revizui expresia „state membre”, fiind ajustată la situația Republicii Moldova	Expresia „state membre” este utilizată în contextul că „autoritatea administrativă publice centrale în domeniul ocrotirii sănătății care a primit informațiile conform aliniatului menționat informează punctul de contact pentru autoritățile competente ale altor state membre despre acest fapt...”
Articolul 22, alineatul (3)	Articolul 22, alineatul (3)	La art. 22 alin. (3), referința la art. 6 alin. (1) lit. b) se va revizui, or, art. 6 este constituit din alineate nenumerate	Se accepta Referința a fost revizuită, prin excluderea „lit. b)” și modificarea în „art. 6 alin. (1)”
Articolul 26, alineatul (2)	Articolul 26, alineatul (2)	La art. 26 alin. (2), referința la criteriile generale de exceptare stabilite în anexa III se va substitui cu referința la criteriile generale de exceptare stabilite în anexa nr. 4 or,	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.

			criteriile date sunt indicate în anexa nr.4.	
Articolul 27, alineatul (1), litera b)	Articolul 27, alineatul (1), litera b)		Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul în care se face referință la un element structural din același articol și alineat se va indica doar referința la elementul structural respectiv, în cazul dat al literei. Prin urmare, la art. 27 alin. (1) lit. b), textul „alin. (1)” se va exclude ca fiind inutil.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.
Articolul 28, obiecție valabilă și la art. 29 alin. (1), art. 55 alin. (2) lit. e), art. 57 alin. (1) lit. b), lit. c), etc.	Articolul 28, obiecție valabilă și la art. 29 alin. (1), art. 55 alin. (2) lit. e), art. 57 alin. (1) lit. b), lit. c), etc.		La art. 28, din sintagma „legislația în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție valabilă și la art. 29 alin. (1), art. 55 alin. (2) lit. e), art. 57 alin. (1) lit. b), lit. c), etc.).	Se accepta Sintagma „legislația în vigoare” a fost exclusă din art. 28 și pe parcursul întregului text.
Articolul 30, alineatul (2), litera b) obiecție valabilă și la art. 55 alin. (2), art. 68 lit. b)	Articolul 30, alineatul (2), litera b) obiecție valabilă și la art. 55 alin. (2), art. 68 lit. b)		La art. 30 alin. (2) lit. b), se vor exclude cuvintele „la prezenta lege” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ” (obiecție valabilă și la art. 55 alin. (2), art. 68 lit. b)).	Se accepta Cuvintele „la prezenta lege” au fost excluse din articolele menționate.
Articolul 33	Articolul 33		La art. 33: 1) Nu este clară referința la lucrătorii expuși din categoria A sau B. Prin urmare, propunem să fie indicat și elementul structural de bază din care fac parte categoriile enunțate, și anume art. 40 alin. (1). 2) Se va indica mai întâi numărul articolului, ulterior numărul alineatului (obiecție valabilă și în alte cazuri similare). 3) Cuvintele „după caz” redau un caracter incert	Se accepta Noțiunea lucrători expuși din categoria B a fost dată în art. 4 Modificat textul conform obiecției. Cuvintele „după caz” au fost excluse.

			normei, motiv pentru care se va evita utilizarea acestora.	
Articolul 37, alineatul (1), litera b)	Articolul 37, alineatul (1), litera b)	La art. 37 alin. (1) lit. b), cuvântul „evaluarea” va fi succedat de cuvântul „radiologică”.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.	
Articolul 38, alineatul (1), litera a) și articolul 41, alineatul (3)	Articolul 38, alineatul (1), litera a) și articolul 41, alineatul (3)	La art. 38 alin. (1) lit. a) și art. 41 alin. (3), sunt utilizate cuvintele „supravegherea radiologică a locului de muncă”, iar la art. 39 „evaluarea radiologică a locului de muncă”. Ținând cont de prevederile la art. 54 alin. (1) lit. d) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , noțiunile se vor uniformiza.	Se accepta Noțiunile au fost uniformizate în text după cum urmează: „ <i>evaluarea radiologică a locului de muncă</i> ”	
Articolul 39, alineatul (3)	Articolul 39, alineatul (3)	La art. 39 alin. (3), textul „alin. (3)” se va substitui cu cuvintele „prezentul alineat”.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.	
Articolul 40, alineatul (2)	Articolul 40, alineatul (2)	Prevederea de la art. 40 alin. (2) nu se integrează armonios în text, prin urmare, cuvântul „angajatorului” urmează să fie succedat de cuvântul „trebuie”.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.	
Articolul 43, alineatul (4), obiecție valabilă și la alin. (5)	Articolul 43, alineatul (4), obiecție valabilă și la alin. (5)	La art. 43 alin. (4), textul „art. 43” se va exclude ca fiind inutil (obiecție valabilă și la alin. (5)).	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.	
Articolul 51, alineatul (3), litera h), obiecție valabilă și la alin. (4) lit. d)	Articolul 51, alineatul (3), litera h), obiecție valabilă și la alin. (4) lit. d)	La art. 51 alin. (3) lit. h) din proiectul legii, se va revizui referința la lucrător extern din categoria A în sensul anexei X, secțiunea B pct. 2 or, proiectul legii nu are anexa X (obiecție valabilă și la alin. (4) lit. d)).	Se accepta Anexa nr. 10 a fost inclusă în text.	

Articolul 65, alineatul (2),	În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire. Ținând cont de prevederea legală enunțată, la art. 65 alin. (2), abrevierea „AIEA” se va substitui cu cuvintele „Agenției Internaționale pentru Energia Atomică” (în continuare - AIEA).	Se accepta Abrevierea „AIEA” a fost substituită cu cuvintele „Agenției Internaționale pentru Energia Atomică” (În continuare - AIEA).
Articolul 89	La art. 89 alineatul întâi nu se integrează armonios în text, motiv pentru care se va revizui.	Se accepta Alineatul a fost revizuit în următoarea redacție: „<i>Evidența surselor radioactive închise de mare activitate include informațiile stabilite în anexa nr. 7. O copie electronică sau scrisă a evidențelor respective, este transmisă Agenției naționale, la solicitare, în următoarele condiții:..</i>”
Articolul 91	La art. 91, referința la identificarea și marcajele specificate în anexa VII se va substitui cu referința la identificarea și marcajele specificate în anexa nr. 8 or, dispozițiile cu privire la identificarea și marcaje sunt indicate în anexa nr. 8.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.
Articolul 94, alineatul (2)	Articolul 94, alineatul (2) Ținând cont de observația expusă la pct. 28 din aviz, la art. 94 alin. (2) din proiectul legii, cuvintele „Agenției Internaționale pentru Energia Atomică” se vor exclude, iar abrevierea „AIEA” se va indica fără paranteze.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.
Articolul 97, alineatul (1),	Articolul 97, alineatul (1), obiecție valabilă și la La art. 97 alin. (1), referința la elementele enumerate în anexa IV se va substitui cu referința la elementele enumerate în Anexa nr. 5 or, elementele care se includ într-un sistem de gestionare a situațiilor de urgență sunt indicate în Anexa nr. 5 (obiecție valabilă și la art. 98 alin.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.

		obiecție valabilă și la art. 98 alin. (2) Articolul 104, alineatul (2) Articolul 106	art. 98 alin. (2) Articolul 104, alineatul (2) Articolul 106	(2)). La art. 104 alin. (2) textul „Legii nr.131 din 12 iunie 2012” se v a substitui cu textul „Legii nr. 131/2021”. La art. 106, atenționăm că, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește reducerea perioadei de intrare în vigoare a noilor prevederi, proiectul actului normativ în cauză trebuie să respecte regulile instituite de <i>Legea nr. 100/2017</i>, și anume cele stipulate la art. 56 alin. (3), în temeiul cărora „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.” În acest sens, este necesară completarea notei informative cu argumente pertinente. Totodată, menționm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ și nu poate fi constituit dintr-un singur punct. În parafa de aprobare a anexelor nr. 1-9 se va indica și actul normativ al cărui element constitutiv este.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text. Se accepta Au fost introduse modificările de rigoare. Se accepta În parafa de aprobare a anexelor nr. 1-10 se a fost inclus actul normativ al cărui element constitutiv este, după cum urmează: „la <i>Legea nr.</i> ___ / ___
Anexele nr. 1-9	Anexele nr. 1-9				

					<i>cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică</i>
		La anexa nr. 4 obiecție valabilă și la anexa nr. 6	La anexa nr. 4 obiecție valabilă și la anexa nr. 6	În conformitate cu art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , subpunctele sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, și se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Prin urmare, la anexa nr. 4, subpunctele vor fi numerotate în forma enunțată (obiecție valabilă și la anexa nr. 6).	Se acceptă Au fost introduse modificările de rigoare.
Ministerul Justiției Aviz repetat nr. 04/5816 din 4.07 2022			Art. 2 Capitolul II	Cu referire la proiectul Legii cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică și proiectul Hotărârii Guvernului de aprobare a acestuia (număr unic 468/MM/2021) remis repetat spre examinare, expunem următoarele. Proiectul se va completa cu clauza de adoptare care va indica categoria legii (a se vedea art.8 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017</i> cu privire la actele normative). La art.2 diviziunile alineatului doi se vor numerota în conformitate cu art. 51 alin. (6) din <i>Legea nr. 100/2017</i> (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect). Totodată, art.2 se va revizui pentru a determina clar domeniul de aplicare a legii, deoarece expresia „specificate în actele normative aprobate de Guvern” este lipsită de accesibilitate și claritate. La Capitolul II remarcăm că, capitolul reprezintă element de structură complex al actului normativ, motiv pentru care nu poate fi constituit dintr-un singur punct. Propunem ca în Capitolul dat să fie integrat și art. 5. La art. 7 textul „actele normative aprobate în conformitate cu prevederile Legii nr. 132/2012” este lipsit de precizie și nu permite determinarea exactă a actelor normative la care se face referința, fapt pentru care necesită a fi revizuit. La prevederea de la art. 13, „se folosesc cantitățile operaționale definite în secțiunea 2.3 din Publicația nr.	Se acceptă. A fost modificată clauza de adaptare la proiectul hotărârii Parlamentului Se acceptă. A fost modificat aliniatul conform propunerii
			Art. 13		Se acceptă. A fost comasat Capitolul I cu II

			116 a Comisiei Internaționale pentru Protecția Radiologică (International Commission for Radiological Protection - ICRP)" menționăm că, odată ce unele puncte au fost preluate ad litteram, acestea urmează a fi revizuite atât din punct de vedere al raportării la legislația națională, precum și din punct de vedere al expunerii urmând a i se atribui un caracter concis și concret. La art. 15 alin. (1) textul „aliniatele a) b) și f)” se va substitui cu textul „literele a) b) și f)”. La art. 15 se va reformula prevederea de la alin. (3), deoarece nu conține un gând încheiat. Având în vedere că actul normativ urmează să aibă un caracter concret și concis, este inadmisibil plasarea în text a unor sintagme care vor genera interpretări diferite și vor crea probleme la aplicarea acestuia, fapt pentru care considerăm necesar precizarea la art. 18 alin. (1) a sintagmei „alte autorități centrale de specialitate relevante”, iar la alin. (3) și (4) a sintagmei „alte autorități centrale de specialitate relevante de domeniul educației și formării”. Totodată, la articolul dat remarcăm faptul că nu este clar acțiunea de încurajare, or, actul normativ vine cu dispoziții de conținut care stabilesc reguli obligatorii. La art.44 alin. (1) s-a omis verbul. La art.54 alin. (2) numărul de ordine al alineatului la care se face referință se va indica între două paranteze rotunde (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect). La art.106 cuvântul „peste” se va substitui cu cuvintele „la expirarea a”. Pe parcursul textului proiectului se vor revizui cuvintele „după caz”, deoarece redau un caracter incert normelor, motiv pentru care se va evita utilizarea acestora. Adițional, proiectul se va revizui din punct de vedere redacțional în vederea eliminării greșelilor comise, precum și al uniformizării trimiterilor la elementele structurale (fie se vor utiliza abrevierile, fie se va indica desfășurat articol, alineat, literă).	Se acceptă. A fost redactat textul conform propunerii Se acceptă. A fost redactat textul conform propunerii Se acceptă. A fost redactat textul conform propunerii Se acceptă. A fost redactat textul conform propunerii Se acceptă. A fost redactat textul conform propunerii

4.	Ministerul Sănătății Aviz nr. 14/6162 din 18.12.2021	Pe tot parcursul textului	Pe tot parcursul textului	1) a substitui cuvintele „cerințele de bază” la orice formă gramaticală cu cuvintele „norme fundamentale” la forma gramaticală corespunzătoare; 2) cuvintele „concentrațiile de radon din interior” la orice formă gramaticală se substitui cu cuvintele „concentrațiile de radon din aerul interior”, la forma gramaticală corespunzătoare. Se propune includerea în conținutul proiectului a noilor norme fundamentale și transpunerea integrală a tuturor capitolelor prevăzute de Standardele de Securitatele Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (IAEA), General Safety Requirements (GSR, Part III).	Proiectul legii nu se prezintă a fi drept „normă” dar cerință legală Se acceptă
	În conținutul proiectului	În conținutul proiectului		Se accepta Conform proceselor verbale ale ședințelor Grupului de lucru care a participat la elaborarea proiectului de lege s-a recomandat ca capitolele ce conțin valori cantitative să fie aprobate prin regulament aparte aprobat de Guvern	
	Articolul 4	Articolul 4	1) de introdus definiția „<i>expert în fizica medicală</i>”, luând în considerare că aceasta se regăsește în textul proiectului; 2) modificarea definiției „<i>Monitorizare a mediului</i>”, care va avea următorul cuprins: „<i>Monitorizare radioactivă a mediului înconjurător</i> - măsurarea debitelor dozei externe cauzate de substanțele radioactive din mediu sau a concentrației de radionuclizi din principalele componente ale mediului”.	Se accepta 1) A fost introdusă definiția de „ <i>expert în fizica medicală</i> ”, 2) Definiția „ <i>Monitorizare a mediului</i> ” a fost modificată, conform propunerii.	

Articolul 7, alineatul (2)	Articolul 7, alineatul (2)	La art. 7, se propune modificarea alineatului (2), care va avea următorul cuprins: “(2) Pentru situațiile de expunere existentă care implică expunerea la radon, nivelurile de referință se stabilesc în ceea ce privește concentrația activității radonului în aerul din interiorul locuinței - în cazul populației, cât și la locul de muncă - în cazul lucrătorilor.”	Se accepta Alineatul (2) a fost modificat conform propunerii.
Articolul 9, alineatul (1)	Articolul 9, alineatul (1)	La art. 9, se propune modificarea alineatului (1), care va avea următorul cuprins: „(1) Limitele de doză pentru expunerea profesională se aplică sumei expunerilor profesionale anuale ale unui lucrător din toate practicile autorizate, expunerea profesională la radon la locul de muncă necesitând o notificare în conformitate cu Art. 53 alin. (3), și alte expuneri profesionale din situațiile de expunere existentă în conformitate cu Art. 100 alin. (3). Pentru expunerea profesională de urgență seaplică Art. 52”	Se accepta Alineatul (1) a fost modificat conform propunerii.
Articolul 24	Articolul 24	La art. 24, se propune introducerea alineatelor (2) și (3) din art. 24 al Directivei Consiliului Europei 2013/59/Euratom.	Se accepta Alineatele (2) și (3) din art. 24 al Directivei Consiliului Europei 2013/59/Euratom au fost transpuse în art 24 din proiectul de Lege.
Articolul 25, alineatul (1), Articolul 26, alineatul (1), Articolul 29, alineatul (1).	Articolul 25, alineatul (1), Articolul 26, alineatul (1), Articolul 29, alineatul (1).	Se propune abrogarea art. 25, alin. (1), art. 26, alin (1) și art. 29, alin. (1), luând în considerare că acestea se conțin deja în Legea nr. 132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice.	Prevederile acestor articole direct reies din articole precedente și completează legislația în vigoare.
Articolul 76	Articolul 76	La art. 76, a introduce alin. (2), (3), (4), (5) din art. 76 al Directivei Consiliului Europei 2013/59/Euratom.	Se accepta Legea nr. 132/2012 stabilește Autoritatea de reglementare în

				domeniul reglementării activităților nucleare și radiologice.
Articolul 103, alineatul (1)	Articolul 103, alineatul (1)	La art. 103, alin. (1), după textul "fie că este vorba de sol, de materiale de construcții, apă" a se completa cu textul "și aerul din încăperi (locuințe, clădiri publice)".		Se accepta Textul conține modificarea propusă.
Anexa III	Anexa nr. 3	Se propune reexaminarea activităților industriale care nu au tangența cu activitățile naționale.		Lipsa unor activități curente nu exclude apariția lor în viitorul apropiat
Anexa VI	Anexa nr. 6	Se propune modificarea subpct. A, care va avea următorul cuprins: "A. Informarea prealabilă a membrilor populației susceptibili la iradiere de a fi afectați de o urgență radiologică sau nucleară privind:".		Afectarea populației ca urmare a urgențelor radiologice sau nucleare se exprimă anume prin iradiere. În acest sens nu este justificată modificarea sbp.pct A
Anexa IX	Anexa nr. 9	1) subpct. 1), se propune substituirea cuvintelor "Strategia de desfășurare a investigațiilor" cu cuvintele "Metodologia de realizare a investigațiilor";		Strategia are un sens complet diferit cu sensul de "metodologie" Ca compromis se propune modificarea prin "Program de desfășurare a investigațiilor"
		2) subpct. 4), cu referire la "Baza pentru stabilirea nivelurilor de referință pentru locuințe și pentru locurile de muncă", a concretiza ce fel de bază (date, informații, etc.);		Se acceptă (se are în vedere date factologice)
		3) subpct. 6), se propune substituirea textului "Strategia pentru reducerea expunerii la radon" cu		Strategia are un sens complet diferit cu sensul de "cerințe"

				cuvintele „Cerințe pentru reducerea expunerii la radon”, având în vedere că în Republica Moldova nu se elaborează strategii pe tematici separate, doar centralizat la nivel național; 4) subpct. 7) și 8), a substituit cuvântul “Strategia” cu cuvântul „Cerințe”. Totodată, se propune a prevedea în proiect Anexe suplimentare referitoare la: 1) Valorile concentrației activității pentru exceptarea sau eliberarea care pot fi aplicate oricăror cantități și tipuri de materiale solide, inclusiv radionuclizi artificiali, radionuclizi naturali, valorile de exceptare totale ale activității în cantități moderate din orice tip de material. 2) Utilizarea indicelui concentrației activității pentru radiațiile gamma emise dematerialele de construcții. 3) Lista practicilor care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale.	Ca compromis se propune modificarea prin ”Program de pentru reducerea expunerii la radon” Structura existentă a proiectului de lege reiese din formula aprobată de grupul de lucru care a activat în perioada anilor 2017-2019 în componența căruia au fost incluși experți din cadrul Ministerului Sănătății. Astfel s-a recomandat ca anexele ce nu au fost incluse în conținutul legii să fie expuse într-o hotărâre de guvern care ar conține valorile concrete ale factorilor radiologici și care pot fi revăzuți periodic
4.1	Ministerul Sănătății Aviz repetat nr. 05/1135 din 30.03.2022			Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
5.	Ministerul Finanțelor, Nr. 09/2-03/2231/1159 din 19.11.2021			Lipsa obiecțiilor și propunerilor	

5.1	Ministerul Finanțelor, Aviz repetat Nr. 09/2-09/3109 din 28.03.2022				Lipsa obiecțiilor și propunerilor. În cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobat în bugetul instituțiilor implicate în implementarea proiectului.	Se acceptă.
6.	Ministerul Educației și Cercetării Nr. 04/2-09/5766 din 25.11.2021				Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
6.1	Ministerul Educației și Cercetării Aviz repetat Nr. 07/-09/1551 din 01.04.2022				Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
7.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr. 04-5591 din 30.11.2021				Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
7.1	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Aviz repetat Nr. 04-1674 din 31.03.2022				Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
8.	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Clauza de armonizare a proiectului	Clauza de armonizare a proiectului	Clauza de armonizare a proiectului	În contextul în care proiectul național are drept scop transpunerea Directivei 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de	Se accepta Clauza a fost redactată.

	Nr. DI/3/041.1-11749 din 18.11.2021			abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom, clauza de armonizare a proiectului necesită a fi revizuită și redactată în conformitate cu dispozițiile prevăzute la pct. 30 și Anexa nr. 2 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018.	
	Nota informativă	Nota informativă	Nota informativă	Suplimentar, potrivit cerințelor stabilite la art. 30 și Anexa nr. 1 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, în compartimentul 3 din nota informativă urmează să fie incluse informații despre angajamentele asumate de Republica Moldova în temeiul acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană, care au stat la baza elaborării proiectului național, actul normativ al Uniunii Europene care constituie obiect al transunerii, precum și mențiunea privind elaborarea Tabelului de concordanță.	Se accepta Inclusa informația la Nota informativă
8.1	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Avis repetat Nr. DI/3/041.1-3889 din 05.04.2022			Lipsa obiecțiilor și propunerilor	
9.	Ministerul Afacerilor Interne, Nr. 41/7981 din 09.12.2021	La Capitolul II Definiții	La Capitolul II Definiții	La Capitolul II Definiții, reieșind din prevederile art. 45 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, se recomandă includerea definițiilor la Capitolul I Dispoziții generale. Se va ține cont că, actul normativ nu este un dicționar juridic astfel, nu este justificată definirea noțiunilor decât în cazul în care la momentul adoptării acestuia, rezultă că, un termen este pasibil de mai multe	Noțiunile propuse au fost revăzute în baza propunerilor parvenite din partea altor autorități

			interpretări. Prin urmare, propunem a se revedea noțiunile „<i>Audit clinic, Efecte negative asupra sănătății, Efecte negative individuale, Expunerea imagistică non-medicală, Expunere neintenționată, Expunere normală, Expunere profesională, Expunere profesională de urgență, Expunere publică, Expunere potențială, Lucrător în situații de urgență, Lucrător expus, Material de construcții, Medic abilitat să facă trimeri, Navă spațială, Niveluri de referință în diagnostic, Persoane implicate în îngrijirea și susținerea pacienților, Radiologie medicală, Responsabilitate clinică, Serviciu dozimetric, Serviciu de medicină a muncii, Sistem de gestionare a situațiilor de urgență radiologică, Sursă naturală de radiații, Toron</i>”, precum includerea în actul normativ în care va fi argumentată în nota informativă necesitatea defnirii acestora.		
La art. 4	La art. 4	La art. 4, se propune excluderea noțiunii „urgență”, dat fiind faptul că Legea 132/2012 definește noțiunea de „urgență radiologică”, iar prezenta Lege aplică noțiunile din actul normativ de referință. În context, considerăm oportun substituirea termenului „urgență” cu termenul „urgență radiologică” pe tot parcursul proiectului.	Se accepta Noțiunea „urgență” a fost exclusă.		
La art. 5 alin. (2)	La art. 5 alin. (2)	La art. 5 alin. (2), să va revedea trimiterea de la art. 55, deoarece „Optimizarea” este prevăzută la art. 56 din proiect. Recomandăm revizuirea necesității includerii principiilor generale în conținutul Capitolului III.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.		
La art. 6	La art. 6	Suplimentar, art. 6 urmează a fi revăzută prin prisma art. 51 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia articolul poate fi divizat în alineate, constituite, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o dispoziție specifică ansamblului normelor articolului. Acest aspect este valabil și în raport cu art. 34, precum și alte cazuri corespunzătoare. Este de menționat faptul că, elementele constitutive ale actului normativ trebuie să asigure expunerea consecutivă, ordonată și sistematizată a	Au fost efectuate modificările de rigoare.		

			obiectului reglementării, precum și interpretarea și aplicarea corectă a actului normativ.	
La art. 9, alin. (1)	La art. 9, alin. (1)	La art. 9, alin. (1) propunem a substitui textul „art. 52” cu textul „art. 53”, deoarece condițiile (limitele de doză) pentru expunerea profesională de urgență sunt indicate în art. 53 al prezentului proiect.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.	
La art. 13	La art. 13	La art. 13 a se revede referința la aplicarea Publicației nr. 116 a Comisiei Internaționale pentru Protecția Radiologică.	Se accepta Referința a fost revazută	
La art. 15 alin. (4)	La art. 15 alin. (4)	La art. 15 alin. (4), nu este clar din care norme sau acte normative fac referire prevederile alineatelor 27, 28 și 29, întrucât în prezentul articol acestea nu se regăsesc.	Aceste prevederi reies din Directiva transpusă și sunt menite să asigure măsurile stipulate în articolul menționat	
La art. 22 alin. (3)	La art. 22 alin. (3)	La art. 22 alin. (3), recomandăm a se revede trimiterea de la art. 6 alin. (1) lit. b), ținând cont de structura acestuia.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.	
La art. 25 alin. (2)	La art. 25 alin. (2)	La art. 25 alin. (2) se propune a substitui sintagma „autorități statale” cu sintagma „autorități cu atribuții în domeniul activităților nucleare și radiologice”, așa cum este prevăzut în Legea 132/2012.	Se accepta A fost efectuată modificarea de rigoare, prin substituirea sintagmei „autorități statale” cu sintagma „autorități cu atribuții în sănătății publice”.	

La art. 28 alin. (1)	La art. 28 alin. (1)	La art. 28 alin. (1) se propune a substitui textul „art. 3” cu textul „art. 19 alin. (3)”, dat fiind faptul că, stipulează activitățile nucleare și radiologice neexceptate de la regimul de autorizare. În aceeași ordine de idei, considerăm inoportun includerea normelor privind obținerea unei autorizații radiologice pentru practicile care nu sunt prevăzute în art. 19 alin. (3) a Legii 132/2012.	Se accepta Art. 28 a fost modificat în contextul Legii 132/2012.
La art. 34	La art. 34	La art. 34, se propune completarea după textul ”certificatului de atestare, eliberat de către Agenția națională” cu textul ”sau de altă entitate autorizată pentru pregătirea didactică și practică în domeniul radioprotecției și desfășurării în siguranță a activităților nucleare și radiologice”, conform art. 4 din Legea 132/2012. Totodată, se recomandă a fi revăzută structura prin prisma art.51 alin. (6) care prevede că, alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe.	Se accepta Textul a fost completat cu propunerea parvenită. Structura textului a fost revăzută.
La art. 37 lit. (f)	La art. 37 lit. (f)	La art. 37 lit. (f), propunem substituirea cuvântului „practicii” cu cuvântul „activități”.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.
La art. 41, alin. (1) (2)	La art. 41, alin. (1) alin. (2)	La art. 41: la alin. (1) cuvintele „acreditat și” se exclud, iar după cuvintele „Agenția națională” se va completa cu textul „și acreditat conform legislației în vigoare”; la alin. (2), cuvintele „acreditat și” se exclud.	Se accepta Modificările au fost introduse în text.
La art. 51 alin. (3) lit. h)	La art. 51 alin. (3) lit. h)	La art. 51 alin. (3) lit. h) este indicată Anexa X, secțiunea B pct. 2, drept urmare aceasta nu se regăsește în proiectul de lege.	Se accepta Anexa nr. 10 a fost inclusă în text.
art. 76	art. 76	Cu referire la art. 76, se propune substituirea cuvintelor „legislație în vigoare”, cu cuvintele „cadrul normativ”.	Se accepta Modificarea a fost introdusă în text.
La art. 92 alin. (1) lit. b)	La art. 92 alin. (1) lit. b)	La art. 92 alin. (1) lit. b) propunem a se revedea atribuirea competenței Guvernului pentru emiterea de orientări.	Se accepta A fost operată modificarea prin

				concretizarea autorității (Agenției naționale)
La art. 94	La art. 94	La art. 94	La art. 94	Se accepta a fost introdusă sintagma ”și autoritățile cu atribuții în domeniu”
La art. 95	La art. 95	La art. 95	La art. 95	Se accepta Se propune intrarea în vigoare a legii după 180 de zile de la momentul publicării
La art. 97 alin. (1)	La art. 97 alin. (1)	La art. 97 alin. (1)	La art. 97 alin. (1): la propoziția a doua propunem de substituit cuvântul „Guvernul” cu textul „Autoritatea administrativă în domeniul protecției civile și situațiilor excepționale, în comun cu Agenția Națională și cu autoritățile administrației publice centrale și de specialitate”, pentru aducerea în concordanță cu prevederile art. 15, lit. a) a Legii nr.132/2012; la propoziția a treia textul „anexa IV” se va substitui cu textul „anexa V”. Totodată, în contextul modificărilor propuse la art. 97 și în vederea corelării reglementărilor, recomandăm a se revedeza și conținutul art. 98.	Se accepta Modificările au fost introduse în text.
Capitolul X	Capitolul X	Capitolul X	Capitolul X	Se accepta

		La general	La general	adoptarea sau aprobarea unor norme de aplicare (metodologii, regulamente etc.) ori constituirea unor organe sau instituții, proiectele actelor normative respective se prezintă spre adoptare, aprobare sau emitere nu mai târziu de intrarea în vigoare a actului normativ de bază, dacă în actul normativ de bază nu este prevăzut altfel. Dat fiind faptul că, pe tot parcursul proiectului de lege se fac trimiteri excesive la alte norme și acte normative, recomandăm să se țină cont de prevederile art. 55 alin. (3) din Legea nr. 100/2017. Mai mult, conform Legii menționate aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni sau dacă un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme. Concomitent menționăm că, conform art. 49 alin. (3) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere. În context, recomandăm revizuirea proiectului prin prisma greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, precum și ajustarea acestuia la normele de tehnică legislativă, conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se accepta Modificările au fost introduse în text.
9.1	Ministerul Afacerilor Interne, Aviz repetat Nr. 41/1498 din 30.03.2022	La general		Dat fiind că unele obiecții înaintate la etapa de avizare sunt acceptate în sinteză, însă acestea nu se regăsesc în textul variantei definitive a proiectului, reiterăm poziția expusă în avizul nr. 41/4981 din 09.12.2021.	Se acceptă. Toate obiecțiile din Avizul anterior au fost acceptate. A fost comisă o scăpare tehnică, de eliminare din textul proiectului a unei noțiuni (noțiunea de Urgență). Aceasta,

ulterior a fost exclusă din text.	Sensul prezentei legi constă în racordarea domeniului securității radiologice cu prevederile IQ comunitar. În afară de aceasta Art. 19 alin (3) la care se face referință se atribuie la activități radiologice în cadrul cărora pot fi utilizate diferite practici expuse în textul transpus al actului comunitar.		Subsidiar, recomandăm a se revede a se exclude art. 28 din proiect, deoarece activitățile supuse autorizării sunt stipulate în art. 19 alin. (3) din Legea nr. 132/2012. Mai mult, se remarcă despre instituirea unor practici noi, care nu se regăsesc în art.19 alin.(3) din Legea nr.132/2012, și anume: orice practică desfășurată cu o sursă radioactivă închisă neexcepțată (art.28 lit.d)), închiderea oricărei instalații de stocare petermen lung (art.28 lit.e) și practicile care eliberează în mediu cantități semnificative de materiale radioactive încorporate în efluenți gazoși sau lichizi (art.28 lit.f)).		Articolul 28	Articolul 28	Articolul 104 și 105	Articolul 104 și 105	Totodată, la art.104 și 105, se recomandă revizuirea competenței Guvernului, dat fiind că, acțiunile ce urmează să le întreprindă în vederea controlului și supravegherii de stat se consideră improprii competenței funcționale a acestuia stabilită prin Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (art.7 și art. 6) și Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului (Cap.VI), în special în partea ce se referă la atribuții, împuterniciri și procesul de monitorizarea și controlul implementării de către ministere, alte autorități administrative centrale a sarcinilor stabilite în actele Parlamentului, Guvernului, deciziile și indicațiile Prim-ministrului și în actele Președintelui Republicii Moldova.
		La general	Suplimentar, propunem completarea proiectului cu prevederi privind atragerea la răspundere penală, contravențională, civilă sau disciplinară pentru încălcarea prevederilor legale, în scopul apărării împotriva faptelor					Propunerea dată nu ține de domeniul proiectului legii propus deoarece, aceste cerințe se	

				ilegale și asigurării ordinii de drept în domeniul securității radiologice. Adițional, proiectul urmează a fi ajustat conform Legii nr.100/2017, implicit dispozițiile finale și cele tranzitorii, astfel încât să fie asigurată punerea în aplicare a dispozițiilor actului normativ, reglementarea raporturilor juridice care s-au născut, precum și rezervarea unui termen suficient de lung pentru aducerea în concordanță a actelor normative inferioare.	regăesc în Legea nr. 132/2012, Codul administrativ și Codul penal. Se acceptă
10.	Ministerul Economiei	Art. 2	Art. 2	La art. 2, alin.1) textul „<i>precum și celor specificate în actele normative aprobate de Guvern</i>” contravine principiului predicibilității actelor normative, stabilit la art.3 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Prin urmare, se recomandă revizuirea textului, care poartă caracter incert și poate contribui la apariția unor situații de interpretări discreționare și de conflict. Obiecție valabilă și pentru alte norme expuse prin sintagmele, care la fel poartă caracter incert, cum ar fi: „<i>în conformitate cu procedurile legislației naționale</i>” - art. 4 la definițiile medic abilitat sa facă trimiteri; <i>practician; întreprindere</i>; art. 9, alin. (2); art. 10, alin. (1); art. 14, alin. (3); art. 22, alin. (4), lit.(v); art. 30, alin. (2), lit. a); art.55, lit. e); art. 77; „<i>suma nivelurilor de referință prevăzute în actele normative</i>” - art. 7, alin. (1); „<i>stabilite prin reglementari ale Guvernului</i>” - art. 26, alin. (1); „<i>prin cadrulul legal</i>” - art. 27, alin. (2); „<i>legislația în vigoare</i>” - art. 28, alin. (1). La art. 5 urmează a fi exclusă trimiterea la prevederile Directivei 2013/59/EURATOM, deoarece directiva este un instrument juridic de importanță majoră la nivelul Uniunii Europene, însă pentru Republica Moldova	Se accepta Modificările au fost introduse în text.
		Art. 5	Art. 5		Se accepta Modificările au fost introduse în text.

10.1	Ministerul Economiei Aviz repetat nr. 09/1-956 din 05.04.2022	art. 41 alin. (1)- (3), art. 44 alin. (2), etc.)		directivile nu sunt direct aplicabile. Acestea urmează a fi transpuse în legislația națională.	
		art. 4, art. 34, alin. (5) art. 68, alin. (3)	Anexa nr. 10	Cuvântul "măsurători" se va substitui cu cuvântul "măsurări" (de ex. art. 41 alin. (1)- (3), art. 44 alin. (2), etc.). Luând în considerație că proiectul enunțat are tangeță cu <i>calibrarea și asigurarea metrologică periodică</i> , enunțate în art. 4, alin. (5) art. 34, alin. (3) art. 68, prevederile proiectului trebuie să fie compatibile cu prevederile Legii nr. 19/2016 metrologiei. Astfel: - cuvintele "asigurarea metrologică sau calibrarea" (definiția din art. 4, "Aspecte practice ale procedurilor radiologice medicale"); - În definiția "Serviciu dozimetric" cuvântul "calibrarea" se substituie cu cuvântul "ajustarea". - cuvintele "calibrarea sau asigurarea metrologică periodică" (alin. (5) din art. 34); - cuvintele "calibrarea sau asigurarea metrologică periodică a instrumentelor de măsură" (alin. (3) art. 68); se vor substitui cu cuvintele "etalonarea mijloacelor de măsurare".	Se acceptă. Substituirile au fost efectuate în text. Se acceptă. Substituirile au fost efectuate în text.
	Anexa nr. 10	Anexa nr. 10	Totodată, în Anexa nr. 10 este necesar după cuvântul "Anexa" de introdus cuvântul "nr.". Iar la pct. 9 și pct. 10, din sintagma "Laboratorul de dozimetrie individual" de exclus cuvântul "individual".	Se acceptă. Modificările au fost efectuate în text.	

11.	Centrul Național Anticorupție Aviz nr. 06/2-712 din 08.02.2022	La general	La general	O serie de norme din proiect stabilesc atribuții pentru diferite entități, inclusiv pentru cele publice, cum ar fi Guvernul și Agenția Națională. Spre exemplu, în conformitate cu art. 19 alin. (1) din proiect, „Agenția națională se asigură că, înainte de a fi autorizate, noile clase sau tipuri de practici, care conduc la expunerea la radiații ionizante, sunt justificate”. La art. 31 alin. (4) este stabilit că „În procesul de reglementare, Agenția națională se asigură că personalul este informat referitor la posibila expunere”. Potrivit art. 45 alin. (1) „Autoritatea competentă în domeniul sănătății și muncii se asigură că supravegherea medicală a lucrătorilor expuși se bazează pe principiile care guvernează în general medicina muncii”. Conform art. 57 „Guvernul se asigură că informațiile legate de justificarea claselor sau tipurilor de practici, reglementarea surselor de radiații și a protecției radiologice sunt puse la dispoziția obiectivelor radiologice sau nucleare autorizate, a personalului, a populației, precum și a pacienților și a altor persoane care fac obiectul expunerii medicale. Această obligație include asigurarea faptului că Agenția națională furnizează informații în limitele domeniilor sale de competență. [...]”. De 5 asemenea, potrivit art. 103 alin. (2) „Guvernul se asigură de existența unor măsuri adecvate pentru a se preîntâmpina pătrunderea radonului în locuințele noi”. Normele precitate nu reprezintă decât exemple aleatorii din proiectul expertizat, acesta conținând mai multe dispoziții în care uzează de expresia „se asigură” pentru a expune atribuțiile diferitor entități. În acest sens, obiecția imputabilă normelor respective din proiect consistă în neclaritatea atribuției exprimată prin sintagma „se asigură”, fiind dificil de apreciat înțelesul acesteia și acțiunile pretinse entităților vizate urmare a realizării acestei atribuții. Spre exemplu, din dispoziția următoare: Guvernul se asigură de existența unor măsuri adecvate pentru a se preîntâmpina pătrunderea radonului în locuințele noi, nu este cert ce acțiuni urmează a întreprinde Guvernul: fie să adopte un act normativ care să reglementeze măsurile pentru preîntâmpinarea pătrunderii radonului în locuințe, fie să verifice dacă alte entități publice au adoptat și implementat asemenea măsuri, fie să adopte mecanisme de verificare a entităților private dacă acestea au adoptat și au implementat măsurile respective etc. Natura juridică a atribuției exprimată prin „se asigură” nu este clar	Se acceptă. Modificările au fost introduse în text conform propunerii.

				definită nici de proiect și nici de cadrul normativ în vigoare, iar problema interpretării sensului acestei atribuții este una care determină lipsa de certitudine, previzibilitate și coerență a proiectului. În atare împrejurări sunt posibile interpretări neuniforme, conduse abuzive și discriminatorii, înțelegeri obscure dintre părțile raportului juridic vizat de norma juridică în vederea aplicării normei în versiunea convenabilă interesului privat fără a ține cont de interesul public etc. Formularea necleară a atribuțiilor entităților publice generează posibilitatea alegerii de către funcționar a interpretării celei mai convenabile a atribuțiilor sale, fără a ține seama de alte interese legitime și spiritul legii, executarea căreia urmează să o asigure prin activitatea sa. Recomandări: Se recomandă revizuirea întregului text al proiectului în vederea stabilirii cu exactitate a atribuțiilor ce revin entităților publice și private exprimate în proiect prin utilizarea expresiei „se asigură”. În acest sens, se propune înlocuirea acestui termen cu un alt termen deja reglementat și uzual cadrului legal național sau definirea acestei atribuții în proiect. Articolul 25 stabilește că notificarea se face atunci când această cerință este necesară conform condițiilor art. 19 al Legii nr. 132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice. Urmare a analizei art. 19 din Legea nr. 132/2012 se remarcă lipsa oricăror mențiuni referitor la notificare. Dimpotrivă, obiectul de reglementare al normei juridice la care se face trimitere este autorizarea activităților nucleare și radiologice. 6 Prin urmare, suntem în prezența unei norme de trimitere defectuoasă, deoarece norma juridică la care se face trimitere nu corespunde obiectului de reglementare al normei de trimitere din proiect. Norma de trimitere din proiect reglementează notificarea însă norma la care se face trimitere reglementează autorizarea, ceea ce presupune relații sociale și proceduri distincte. Pericolul coruptibilității proiectului prin prisma normei analizate constă în admiterea unui cadru normativ incert și neprevizibil, ceea ce constituie o premisă pentru acțiunile abuzive ale agenților publici, și prin urmare un stimulent pentru manifestările de corupție de implementare a normei în versiunea convenabilă corespunzător anumitor împrejurări de fapt și subiecte de drept.	Noțiunea de „notificare” cât și descrierea procesului este prevăzută în art. 3, 11, 26, 33, (4) al Legii 132/2012 și prevederilor HG 727 pct. 4, 34, 52. Totodată, au fost incluse și referințe la art. 11 la Legea nr. 132/2012
Art. 25 alin. (1) din proiect	Art. 25 alin. (1) din proiect				

		Art. 27 din proiect	Art. 27 din proiect	Recomandări: Se recomandă modificarea art. 25 alin. (1) din proiect, fie prin includerea unei norme juridice dintr-un act normativ care are același obiect de reglementare, fie prin specificarea expresă a situațiilor când este necesară notificarea. Prin intermediul normei citate se stabilesc cazurile când este obligatorie notificarea sau obținerea autorizației. Considerăm norma în cauză a fi una confuză și creatoare de incertitudine din următoarele considerente: - inițial se observă utilizarea conjuncției disjunctive „sau” într-o manieră ce nu oferă normei juridice predicibilitate. Expresia potrivit căreia „este obligatorie notificarea sau obținerea unei autorizații radiologice pentru următoarele practici” nu stabilește cert pentru destinatarii normei, care totuși este obligația ce le incumbă: notificarea sau obținerea autorizației. Totodată, nu sunt previzibile și cunoscute situațiile când este necesară notificarea și când obținerea autorizației; - nu este clar scopul art. 27 din proiect în condițiile în care deja art. 25 din proiect stabilește cazurile când este necesară notificarea și cazurile exceptate de la notificare, iar art. 28 din proiect și art. 19 din Legea nr. 132/2012 prescriu situațiile când este necesară obținerea autorizației. Astfel, fiecare dintre procedurile de notificare și autorizare constituie obiectul de reglementare al unor articole distincte din proiect, însă din considerente necunoscute, norma analizată le încadrează pe ambele proceduri într-o reglementare, care nu poate fi caracterizată de claritate, certitudine sau coerență; - alineatul (2) din art. 27 al proiectului este formulat ambiguu, deoarece nu este clar reglementată 7 competența Agenției Naționale. Această normă prevede că Agenția națională, prin cadrul legal, poate solicita notificarea sau acordarea autorizației pentru practici, care nu cad sub incidența alin. (1). Din această normă nu rezultă cu certitudine care este competența Agenției Naționale: de a impune notificarea și autorizarea la discreția sa, printr-un act normativ propriu, sau de a impune notificarea și autorizarea doar în temeiul unei legi ori de a propune modificarea unei legi în acest sens. Mai mult decât atât, utilizarea termenului „poate” cu referință la realizarea unei atribuții a entității publice constituie un factor de risc manifestat prin acordarea discreției de acțiune sau inacțiune nelimitată de factori obiectivi prescriși de lege. Așadar, art. 27 din proiect reprezintă o normă coruptibilă,
				Se acceptă. Modificările au fost introduse în text, conform propunerilor.

			deoarce nu prescrie învederat nici conduita agenților privați și nici a agenților publici. Din contextul normei nu poate fi evaluat cu siguranță când este necesară notificarea și obținerea autorizației, precum și este dificil de apreciat tipologia competenței care se atribuie Agenției Naționale. Astfel, se creează un cadru normativ necoerent și lipsit de previziune, iar orice neclaritate profită părții relației sociale care exercită puterea publică ceea ce poate conduce la abuzuri și acțiuni ilicite, discriminatorii în raport cu agenții privați. Recomandări: Se recomandă modificarea art. 27 din proiect: - la alin. (1) se vor specifica cu exactitate cazurile când este necesară notificarea și când este necesară obținerea autorizației. În acest sens, urmează a se analiza corectitudinea substituiri coniujeției „sau” cu „și”; - la alin. (2) se va exclude lexemul „poate” și se va preciza competența Agenției Naționale raportat la capacitatea acesteia de a stabili noi situații când este necesară notificarea și obținerea autorizației. După caz, poate fi examinată oportunitatea excluderii art. 27 din proiect având în vedere că notificarea și autorizarea constituie obiect de reglementare al altor articole din proiect, cum ar fi art. 25 și art. 28.	
	Art. 56 alin. (3) din proiect		Obiecția imputată normei respective constă în admiterea unei inadvertențe de redactare. În acest context, se remarcă lipsa unei coeziuni sintactice între partea inițială a normei și condițiile care urmează. Suplimentar nerespectării regulilor de tehnoredactare, se atesă că lipsește corectitudinea condițiilor stabilite de norma analizată. Altfel spus, norma prescrie 4 condiționalități pentru proiectele de cercetare medicală, însă nu reglementează corelația dintre acestea: fie sunt cumulative, fie sunt alternative. Prin urmare, modalitatea de expunere a art. 56 alin. (3) din proiect este defectuoasă și nu permite distingerea scopului exact al normei. În asemenea împrejurare, agenții vizați de norma respectivă sunt plasați într-o poziție de vulnerabilitate în raport cu responsabilită de aplicarea proiectului, deoarece lipsa de claritate și previzibilitate creează incertitudine în relațiile sociale și conduită flexibilă, în dependență de interesele private. Recomandări:	
	Art. 56 alin. (3) din proiect		Se acceptă. Modificările au fost introduse în text, conform propunerilor.	

	Se recomandă modificarea art. 56 alin. (3) din proiect prin specificarea exactă a regulii de aplicare a condiționalităților enumerate și asigurarea redactării coerente a normei juridice. În acest sens, se propune ca norma de referință să înceapă astfel: „Fiecare proiect de cercetare medicală sau biomedicală care implică expunerea medicală poate fi implementat dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: [...]”.		Art. 63 alin. (5) din proiect	
Se acceptă. Noțiunea „eveniment semnificativ” a fost introdusă în text, conform propunerii.	Norma citată face referire la evenimentele semnificative și condiționează de producerea acestora o obligație a persoanei autorizate. Articolul 63 din proiect nu reglementează conceptul evenimentelor definitive și pentru aceasta face trimitere la legislație. Secțiunea a 4-a din proiect este intitulată „Evenimente semnificative”, cu toate acestea nici la acest compartiment al actului normativ nu este expusă definiția evenimentelor semnificative, enumerarea acestor evenimente sau prescrierea condițiilor prin prisma cărora un eveniment poate fi calificat ca semnificativ sau nu. Totodată, nici Legea nr. 132/2012 nu conține reglementări referitoare la evenimentele semnificative. Prin urmare, se atestă o trimitere defectuoasă la legislație, precum și un vid normativ referitor la reglementarea evenimentelor semnificative. Aceste elemente conferă proiectului un caracter coruptibil, lipsind reglementările analizate de precizie și predicibilitate. Trimiterea la legislație în cazul dat constituie o trimitere ce nu corespunde rigorilor de claritate și previzibilitate a normelor juridice. Având în vedere spectrul îngust de relații sociale vizate de proiect, considerăm că este posibilă indicarea actului normativ și a normei juridice nominale la care se face trimitere, or uzarea de lexemul legislație pare să reprezinte o încercare de a soluționa o situație încă incertă. Recomandări: La art. 63 alin. (5) din proiect se recomandă înlocuirea lexemului „legislație” cu nominalizarea actului normativ și a normei juridice care definesc noțiunea de „eveniment semnificativ”. În cazul inexistenței unui asemenea act normativ, se recomandă completarea proiectului cu definirea noțiunii respective.	Art. 63 alin. (5) din proiect		

		Art. 67 din proiect	Art. 67 din proiect	Caracteristic normei citate este faptul că înglobează în sine 2 trimiteri la alte reglementări. La alineatul (1) se prescrie raportarea în termenii stabiliți, iar la alineatul (2) se prescrie raportarea în conformitate cu prevederile legii. Astfel, în ambele cazuri este dificil de evaluat cum se va realiza raportarea, or art. 67 nu oferă claritate în acest sens. Trimiterea la termenii stabiliți și la prevederile legii nu este de natură să susțină demersul subiecților de drept (obiectivul radiologic și nuclear) de a se conforma prevederilor proiectului într-un mod corect și de necontestat. Mai mult decât atât, sintagma în termenii stabiliți care este utilizată la alineatul (1) poate provoca mai multe interpretări și conduite variate, or norma analizată nu stabilește de cine sunt stabilite termenele de procedură avute în vedere. Astfel, nu este clar dacă termenele respective sunt ori urmează a fi reglementate de un act normativ sau termenele respective urmează a fi stabilite pentru fiecare caz în parte de către Agenția Națională. În concluzie, norma analizată conține 2 trimiteri defectuoase care nu oferă certitudine procedurilor administrative pe care le reglementează. Atunci când procedurile administrative sunt reglementate ambiguu, apare discreția periculoasă a agentului responsabil de implementare de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public. Recomandări: Se recomandă modificarea articolului 67 din proiect în următorul mod: - la alineatul (1) se va completa norma cu precizarea sursei de reglementare a termenelor stabilite și, după caz, se va concretiza competența Agenției Naționale de a stabili anumite termene de procedură în cadrul relațiilor sociale vizate de acest alineat; - la alineatul (2) se va completa la sfârșit, după cuvintele „în conformitate cu prevederile legii”, cu nominalizarea actului normativ și a normei juridice la care se face trimitere.	Se acceptă. Modificările au fost introduse în text, conform propunerilor.
	Art. 87 alin. (2) și art. 95 din proiect	Art. 87 alin. (2) și art. 95 din proiect	Prin intermediul ambelor norme se face referire la necesitatea, în anumite cazuri, a unor garanții financiare sau a al oricărui altui mijloc echivalent. Potrivit art. 87 garanțiile financiare sau alte mijloace echivalente sunt necesare la emiterea autorizației radiologice, solicitantul autorizației fiind subiectul care va face dovada acestor garanții. La art. 95 se stabilește necesitatea garanțiilor financiare sau a altor mijloace echivalente pentru	Se acceptă. Au fost introduse prevederi privind obligativitatea acumulării fondului de garanții financiare pentru acoperirea cheltuielilor	

	acoperirea costurilor de intervenție legate de recuperarea surselor radioactive orfane. Obiecțiile ce pot fi imputate normelor în cauză rezidă în lipsa reglementării regimului juridic al garanțiilor financiare și a altor mijloace echivalente. În acest sens, este evidentă lipsa clarității în privința cuantumului garanțiilor financiare. În proiect nu este stabilită această sumă și nici nu este indicat subiectul care decide în această privință. Legea nr. 132/2012, de asemenea face referire la existența garanțiilor financiare, însă nu conține careva detalii care ar fi relevante pentru obiectul de reglementare al proiectului supus expertizei. De asemenea, este ambiguă și alternativa garanției financiare - „alt mijloc echivalent”. Nici la acest aspect proiectul nu este mai explicit, lipsind careva indicii sau circumstanțe de evaluare a ceea ce ar însemna alt mijloc echivalent. La fel ca în cazul garanției financiare, nu este clar cine decide asupra acestui mijloc echivalent și care ar fi: mărimea, tipul mijlocului echivalent, subiectul ce poate oferi asemenea garanție, condițiile etc. Suplimentar, la art. 95 se prescrie că „Guvernul asigură că se instituie un sistem de garanții financiare sau alte mijloace echivalente”, însă nu există clarificări în privința rolului Guvernului la instituirea acestui sistem. Este dificil de evaluat dacă instituirea sistemului de garanții se află în sarcina Guvernului sau, dimpotrivă, a subiecților de drept din sectorul activității radiologice și nucleare. Așadar, normele analizate constituie factori de risc de natură să genereze compromiterea integrității profesionale și instituționale atât în cadrul sectorului public, cât și în cel privat. Având în vedere faptul că cerința deținerii unei garanții financiare sau a altui mijloc echivalent se află în sarcina entităților din sectorul activității radiologice și nucleare, fiind circumscrisă etapei obținerii autorizației, prin proiect se creează premise pentru interpretarea normelor conform intereselor obscure și influențelor reciproce dintre entitățile private și entitatea publică. Lipsa unor reglementări detaliate a cadrului legal în privința garanțiilor financiare poate crea pericole pentru interesele private legitime ale entităților private, or agenții publici își pot justifica acțiunile arbitrate și comportamentele neuniforme în baza unor asemenea norme lacunare. Raportat la proiectul examinat, se impune detalierea condițiilor deținerii garanțiilor financiare și a altor mijloacelor echivalente, după caz, poate fi mandatat Guvernul sau
	legate de managementul surselor (materialelor) radioactive uzate.

				Autoritatea Națională să stabilească condițiile complintoare celor reglementate de lege. Recomandări: Se recomandă completarea art. 87 din proiect cu prevederi detaliate referitoare la condițiile deținerii garanțiilor financiare, cum ar fi: suma garanției, subiectul care decide asupra principalelor elemente ale garanției etc., precum și referitor la alte mijloace echivalente, cum ar fi: mărimea mijloacelor echivalente, tipul acestora, subiectul garant etc. Se recomandă modificarea art. 95 din proiect prin specificarea exactă a subiectului de drept responsabil de instituirea sistemului de garanții financiare și a altor mijloace echivalente, precum și condițiile juridice ale acestui sistem și nemijlocit a garanțiilor financiare și a altor mijloace echivalente. În acest caz este necesară precizarea dacă garanțiile financiare și celelalte mijloace echivalente reglementate de art. 87 și 95 din proiect au un regim juridic distinct sau, dimpotrivă, prezintă unul și același concept. După caz, se propune specificarea expresă în proiect despre mandatarea Guvernului sau a Agenției Naționale să stabilească condițiile garanțiilor financiare și a celorlalte mijloace echivalente într-un act normativ ce va fi accesibil publicului.	Se acceptă. Nota informativă a fost completată conform recomandărilor.
	La Nota informativă	La Nota informativă	La Nota informativă	Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite, redând în acest sens principalele prevederi, elementele noi, precum și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare. Totuși, având în vedere completarea cadrului normativ național cu o lege nouă integrală, ce vizează activitatea agenților publici și a agenților privați, este recomandabil ca informațiile din nota informativă să fie mai detaliate și consistente. O abordare superficială a datelor și analizelor expuse în nota informativă nu permite de a utiliza aceste date în procesul de implementare a actului normativ în cazul necesității aflării intenției de reglementare a autorului sau deslușirea sensului unor norme sau interpretarea unor dispoziții cu sens ambivalent etc. Astfel, nota informativă nu trebuie să prezintă doar o formalitate în procesul de elaborare și promovare a actului normativ, dar să constituie o sursă de informație consistentă, veridică și suficientă. Prin	

	urmare, se recomandă completarea notei informative cu date suplimentare la toate compartimentele.		
Se acceptă. Proiectul a fost redactat prin prisma aspectelor și recomandărilor expuse în Raportul de expertiză anticorupție.	Concluzia expertizei: Prin proiect se propune adoptarea unei legi integrale care să reglementeze cerințele de bază în securitatea radiologică. În conformitate cu prevederile art. 1 din proiect, „Prezența lege stabilește cerințele de bază de securitate pentru protecția sănătății persoanelor ca rezultat al expunerii la radiații ionizante profesionale, medicale și al expunerii publice, precum și împotriva pericolelor cauzate de radiațiile ionizante”. În acest sens, se reglementează sistemul de protecție radiologică; cerințele privind educația, formarea și informarea în domeniul protecției radiologice; justificarea și controlul reglementat al practicilor ce conduc la expunerea la radiații ionizante; expunerea profesională, medicală, publică; precum și responsabilitățile entităților publice în domeniul respectiv. În proiect au fost identificate norme de natură să genereze riscuri de corupție, dar și omisiuni de reglementare ce conferă proiectului lipsă de predicibilitate și certitudine. În acest sens, s-au depistat formulări ambigue ce admit interpretări abuzive, norme de trimitere defectuoase, proceduri administrative reglementate ambiguu și atribuții ale entităților publice ce admit derogări și interpretări arbitrare etc. În concluzie, autorul urmează să redacteze proiectul prin prisma aspectelor și recomandărilor expuse în prezentul Raport de expertiză anticorupție.		
Se acceptă, au fost excluse expresiile menționate și înlocuite cu expresii utilizate în legislația RM	Se recomandă revizuirea întregului text al proiectului în vederea stabilirii cu exactitate a atribuțiilor ce revin entităților publice și private exprimate în proiect prin utilizarea expresiei „se asigură” sau „asigură”. În acest sens, se propune înlocuirea acestui termen cu un alt termen deja reglementat și uzual cadrului legal național sau defnirea acestei atribuții în proiect.	Obiecție generală asupra proiectului	Centrul Național Anticorupție Expertiza anticorupție repetată nr. 06/2-3818 din 01.07.2022

	Art. 25 Se recomandă modificarea art. 25 alin. (1) din proiect, fie prin includerea unei norme juridice dintr-un act normativ care să stabilească cert momentul când se efectuează notificarea unei practici deja existente, fie prin specificarea expresă a situațiilor și a momentului când se depune notificarea practicilor deja existente.	Nu se constată careva incertitudini, deoarece conform definiției din Legea nr. 132 - <i>notificare</i> – document scris, de o formă stabilită, prin care persoana fizică sau juridică înștiințează Agenția Națională despre intenția sa de a desfășura sau de a încheia activități nucleare și/sau radiologice.
Art. 27	Se recomandă modificarea art. 27 din proiect: - la alin. (1) se vor specifica cu exactitate cazurile când este necesară notificarea și când este necesară obținerea autorizației. În acest sens, urmează a se analiza corectitudinea substituției conjuncției „și/sau” cu „și”, ori pentru cazurile specificate se va opta fie doar pentru notificare, fie doar pentru autorizare; - la alin. (2) se va preciza competența Agenției Naționale raportat la capacitatea acesteia de a stabili noi situații când este necesară notificarea și obținerea autorizației. După caz, poate fi examinată oportunitatea excluderii art. 27 din proiect având în vedere că notificarea și autorizarea constituie obiect de reglementare al altor articole din proiect, cum ar fi art. 25 și art. 28, iar circumstanțele expuse la art. 27 să fie incluse fie la art. 25 fie la art. 28. La nivel general, se recomandă autorului de a analiza specificul termenilor: notificare, înregistrare și autorizare din Directiva nr. 2013/59/Euroatom și cum aceștia sunt transpuși în proiectul expertizat, având în vedere că în proiect nu se regăsește termenul de „înregistrare”.	Se acceptă. A fost modificat alin (2) după cum urmează: (2) Agenția națională, prin cadrul legal, solicită depunerea notificării pentru practici, care nu cad sub incidența alin. (1).
Art. 56	Se recomandă modificarea art. 56 alin. (3) din proiect prin specificarea exactă a regulii de aplicare a condiționalităților enumerate și asigurarea redactării coerente a normei juridice. În acest sens, se propune ca norma de referință să înceapă astfel: „Fiecare proiect de cercetare medicală sau biomedicală care implică expunerea medicală poate fi implementat dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: [...]”.	Se acceptă, a fost modificat textul conform propunerii.

Art. 67	Se recomandă modificarea articolului 67 din proiect în următorul mod: - la alineatul (1) se vor indica normele juridice care stabilesc expres termenul de raportare și, după caz, se va concretiza competența Agenției Naționale de a stabili anumite termene de procedură în cadrul relațiilor sociale vizate de acest alineat; - la alineatul (2) se va completa la sfârșit, după cuvintele „în conformitate cu prevederile Legii nr. 132/2012”, cu nominalizarea normei juridice concrete care stabilește expres termenul de raportare. În cazul în care termenii de raportare vizați în articolul 67 nu sunt reglementați de nici o normă juridică, se recomandă ca aceștia să fie stabiliți cu exactitate la articolul 67. Or, trimiterea la norme generale din alte acte normative nu este de natură să creeze certitudine și predictibilitate în raporturile juridice dintre agenții publici și agenții privați.	Se acceptă. a fost modificat textul conform propunerii: Agenția națională impune oricărui obiectiv radiologic sau nuclear autorizat care deține un generator de radionuclizi sau o instalație de prelucrare a deșeurilor radioactive să monitorizeze evacuările radioactive și să le raporteze în termen ce nu depășește 5 zile calendaristice în conformitate cu prevederile Legii 132/2012.
Art. 63 (alin. 5)	La art. 63 alin. (5) din proiect se recomandă înlocuirea lexemului „legislație” cu nominalizarea actului normativ și a normei juridice care definesc noțiunea de „eveniment semnificativ”. În cazul inexistenței unui asemenea act normativ, se recomandă completarea proiectului cu definirea noțiunii respective.	Este o eroare. Proiectul legii prevede noțiunea de <i>eveniment semnificativ</i>
Art. 87	Se recomandă completarea art. 87 din proiect cu prevederi detaliate referitoare la condițiile deținerii garanțiilor financiare, cum ar fi: suma garanției, subiectul care decide asupra principalelor elemente ale garanției etc., precum și referitor la alte mijloace echivalente, cum ar fi: mărimea mijloacelor echivalente, tipul acestora, subiectul garant etc. Se recomandă modificarea art. 95 din proiect prin specificarea exactă a subiectului de drept responsabil de instituirea sistemului de garanții financiare și a altor mijloace echivalente, precum și condițiile juridice ale acestui sistem și nemijlocit a garanțiilor financiare și a altor mijloace echivalente. În acest caz este necesară precizarea dacă garanțiile financiare și celelalte mijloace echivalente reglementate de art. 87 și 95 din proiect au un regim juridic distinct sau, dimpotrivă, reprezintă	Se acceptă Au fost excluse din prevederile art. 87 și 95 referințe la crearea garanțiilor financiare.

13.	Centrul de Armonizare a Legislației Nr. 31/02-126-9585 din 30.11.2021	Analiza comparativă a transpunerii Directivei 2013/59/Euratom	unul și același concept. După caz, se propune specificarea expresă în proiect despre mandatarea Guvernului sau a Agenției Naționale să stabilească condițiile garanțiilor financiare și a celorlalte mijloace echivalente într-un act normativ ce va fi accesibil publicului. În ceea ce privește transpunerea Directivei 2013/59/Euratom, se constată o implementare parțială a acesteia, în măsura în care proiectul național nu a preluat toate reglementările acesteia.	Se acceptă. În proiectul legii nu au fost incluse unele noțiuni de ordin tehnic (formule fizice și valori cantitative expuse în anexele Directivei 2013/59/Euratom). În procesul de elaborare a conceptului legii, grupul de lucru format din reprezentanți ai diferitor autorități s-a expus că nu este oportună includerea noțiunilor și anexelor în conținutul legii. Aceste anexe și formule se vor include în regulament care va fi aprobat prin hotărâre de Guvern Se acceptă.
	Obiecții privind compatibilitatea cu Directiva 2013/59/Euratom Art. 4	Din analiza comparativă a proiectului național prin prisma Directivei 2013/59/Euratom, constatăm că acesta nu a asigurat transpunerea unor elemente obligatorii ale acesteia, fără a explica motivele netransunerii în Tabelul de concordanță. Aceste prevederi se referă la: - O serie de noțiuni relevante domeniului, care sunt utilizate pe parcursul proiectului de Lege: definiția "activitate "(A) (art. 4, pct. 5); definiția "niveluri de eliberare" (art. 4, pct. 11);		Unele definiții menționate nu au fost transpuse (activitate, sursă de radiații) în

				definiția "expert în fizică medicală" (art. 4, pct. 49); definiția "populație" (art. 4, pct. 53); definiția "sursă de radiații" (art. 4, pct. 75) și definiția "sursă închisă" (art. 4, pct. 90); - Anexa III din actul UE, care prevede valorile activității care definesc sursele închise de mare activitate menționate de art. 4, punctul 41 din Directivă. Menționăm în acest sens, că noțiunea de "sursă radioactivă închisă de mare activitate" din art. 4 al proiectului național statuează că valoarea activității surselor închise de mare activitate este prevăzută de "acte normative", fără a fi clar dacă acestea sunt acte existente sau vor fi elaborate ulterior;	proiectul legii deoarece s-a ținut cont că nu este necesară dublarea noțiunilor din alte acte normative, paralelismele în legislație fiind inadmisibile. La definiția de „<i>Sursă radioactivă închisă de mare activitate</i>” din art. 4 a fost specificat la ele se referă sursele radioactive ce se atribuie la categoriile I, II și III conform HG nr. 1017/2008 cu privire la Registrul național al surselor de radiații ionizante și al persoanelor fizice și persoanelor juridice autorizate Anexele menționate (V, VIII, X, XIII, XIV din actul UE) nu au fost transpuse, deoarece acestea vor fi incluse într-un act normativ, care va fi elaborat ulterior, în scopul implementării prevederilor prezentului proiect de lege.
		Art. 22, alin. (1)		- Anexa V din actul UE care reflectă lista orientativă a practicilor care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale menționată la art. 22 din proiectul de Lege. Cu referire la aceasta, art. 22, alin. (1) din proiect pune în sarcina autorității administrației publice în domeniul sănătății și Agenției naționale identificarea acestor practici, fără a fi clar actul normativ existent sau ce le va stabili ulterior;	

			Aceste reglementări se regăsesc în Regulamentul privind normele igienice privind reglementarea expunerii la radiații a populației de la sursele naturale nr. 10-9/1010 din, 10.07.2001 Se acceptă a fost inclusă Anexa 10 Această anexă va fi inclusă într-un act normativ, care va fi elaborat ulterior, în scopul implementării prevederilor prezentului proiect de lege. Această anexă va fi inclusă într-un act normativ, care va fi elaborat ulterior, în scopul implementării prevederilor prezentului proiect de lege.
	Art. 75, alin. (2)	- Anexa VIII din actul UE care reglementează definiția și utilizarea indicelui concentrației activității pentru radiațiile gamma emise de materialele de construcții menționate la art. 75, alin. (2) din proiectul național. Astfel, Anexa conține formula de calcul a indicelui concentrației activității radionuclizilor primordial RA-226, Th232 și K-40;	
	Art. 43, 44 și 51	- Anexa X din actul UE care reglementează sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală menționat la art. 43, 44 și 51 din proiectul de Lege. Astfel, aceasta conține norme detaliate privind cerințele generale privind organizarea sistemului, secțiunile obligatorii ale acestuia, datele care trebuie incluse în acesta, inclusiv datele privind lucrătorii externi, precum și dispoziții privind documentul de monitorizare radiologică;	
	Art. 75, alin. (2)	- Anexa XIII din actul UE care reflectă lista orientativă a tipurilor de materiale de construcții avute în vedere cu privire la radiațiile gamma emise de aceasta menționată la art. 75, alin. (2) din proiect. Aceasta conține o listă de materiale propriu-zise fie naturale (șisturi de alaun, materiale de construcții sau aditivi de origine magmatică), precum și materiale care încorporează reziduuri din industriile de prelucrare a materialelor radioactive naturale (cenușa zburătoare, fosfogips, zgură de fosfor, zgură de staniu, etc);	

	Art. 89, art. 91 (1), Art. 100 Anexa IV	- Anexa XIV din actul UE care conține informațiile care trebuie furnizate în evidența surselor închise de mare activitate (HASS) menționate la art. 89, art. 91 (1) din actul UE, care menționează că întreprinderea care desfășoară activități cu implicarea surselor închise de mare activitate urmează să respecte cerințele stabilite la Anexa XV și Anexa XVII cu privire la lista orientativă a tipurilor de situațiilor de expunere existentă menționată la art. 100. De asemenea, cu referire la Anexa IV din proiectul național, care a transpus criteriile de exceptare și eliberare de la controlul reglementat din Anexa VII a actului UE, menționăm că nu au fost transpuse și prevederile de la Tabelul A referitoare la valorile concentrației activității pentru exceptarea sau eliberarea materialelor care pot fi aplicate în mod implicit oricăror cantități și tipuri de materiale solide și cele din Tabelul B privind valorile de exceptare totale ale activității și valorile de exceptare pentru concentrația activității în cantități moderate de orice tip de material. Totodată, cu referire la o serie de prevederi din actul UE, autorul a optat pentru transpunerea directă a acestora în proiectul național, prin metoda "copy-paste", ceea ce nu asigură implementarea eficientă a normelor UE. Astfel, cu referire la art. 27 din proiectul Legii care a transpus art. 27 din actul UE, constatăm că nu este clară procedura la care vor fi supuse practicile menționate la alin. (1), cea de notificare sau cea de înregistrare, ori prin transpunerea acestora, trebuia selectată normativ opțiunea respectivă. Mai mult, ulterior, proiectul național reglementează doar procedura de înregistrare la Agenția națională. La fel și art. 50 din proiectul național care a transpus art. 50 din actul UE și care se referă la apeluri reprezentate o transpunere necorespunzătoare a normei UE, ori nu este clar cum va stabili autoritatea publică din domeniul	Această anexă va fi inclusă într-un act normativ, care va fi elaborat ulterior, în scopul implementării prevederilor prezentului proiect de lege. Art. 27 a fost modificat, prin specificarea procedurii de notificare și autorizare la care vor fi supuse practicile menționate la alin. (1) conform prevederilor legale (Legea nr. 132/2012) Se acceptă. A fost inclusă prevederea privind procedura de apel
	Art. 27		
	Art. 50		

				sănătății procedura de apel. Considerăm că, aceste norme trebuie să se regăsească într-un act normativ general aplicabil pentru a nu crea norme discreționare. Art. 1 și art. 5, teza I din proiectul național operează cu referințe directe la Directiva 2013/59/Euratom. În acest context, atenționăm că, în textul actelor naționale nu sunt admise trimiteri directe la actele UE, cu excepția clauzei de armonizare, or potrivit pct. 22 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018, trimiterea la legislația UE nu reprezintă o metodă de transpunere. Astfel, referințele la actele UE vor fi excluse. De asemenea, art. 99 din proiectul național, care se referă la cooperarea internațională operează cu termeni specifici statelor membre și spațiului UE – state membre și țări terțe. Ținând cont de statutul actual al RM în raport cu UE, termenii în cauză se vor substitui cu o sintagmă generică ”alte state”.	Se acceptă. Referința la Directiva 2013/59/Euratom a fost exclusă din text.
	Obiecții privind tehnica legislativă Art. 1 și art. 5, teza I			Art. 76 (2)-(5), art. 79 (2)-(3) din actul UE, care reflectă competențe ale Comisiei Europene, precum și art. 106-109 din Directivă, care conține dispozițiile finale sunt prevederi UE neaplicabile și care nu pot fi transpuse de RM.	Se acceptă. Prevederile care reflectă competențe ale Comisiei Europene și ale UE au fost excluse din proiectul textului.
	Prevederi ale Directivei 2013/59/Euratom non aplicabile				

		Obiecții privind clauza de armonizare		Proiectul național nu conține clauza de armonizare, care este obligatorie pentru toate actele normative care au ca scop transpunerea legislației UE, inclusiv și pentru cele de modificare. Astfel, înând cont de prevederile art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și celor din pct. 30 și 31 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislație UE, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018, după clauza de adoptare a proiectului național urmează a fi inserată clauza de armonizare în redacția următoare: Prezentă Lege transpune parțial Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizate și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 13 din 17 ianuarie 2014.	Se acceptă. A fost inclusă clauza de armonizare conform propunerii
	Obiecții privind Nota informativă		Nota Informativă a proiectului național urmează a fi revizuită în vederea respectării cerințelor stabilite în art. 30 din Legea 100/2017 privind actele normative, respectiv, întocmită în conformitate cu modelul stabilit în Anexa nr. 1 din actul normativ menționat. Astfel, la compartimentul 3 din Nota informativă va fi completat cu informații despre angajamentele asumate de RM în temeiul acordurilor bilaterale cu UE care au stat la baza elaborării proiectului național, actul normativ al UE care este transpus, precum și mențiunea privind elaborarea Tabelului de concordanță. De asemenea, compartimentul 9 va fi completat cu datele despre concluziile expertizei de compatibilitate.	Se acceptă. A fost revizuită Nota informativă conform recomandării	

		Obiecții privind Tabelul de concordanță		Tabelul de concordanță al proiectului național nu corespunde cerințelor legale înaintate pentru acesta, astfel se impune actualizarea lui în conformitate cu condițiile stabilite de Anexa 3 la HG 1171/2018. Astfel, acesta va fi modificat, după cum urmează : - Pct. 4 al Tabelului de concordanță va reflecta întreg textul actului UE, în speță, se va introduce alin. (2) și (3) în art. 19, alin. (4) în art. 44, art. 81 (parțial este inclus textul), art. 92 și 93, Anexa I, Anexa IV, Anexa III, Anexa VII, Anexa XI, Anexa XII, Anexa XV, Anexa XVI și Anexa XVIII. - Pct. 5 al Tabelului de concordanță va include și întreg textul proiectului de act normativ național, în speță, alin. (2) în art. 19, precum și textul Anexelor I-IX. - Totodată, se va ține cont de omisiunile de transpunere constatate în compartimentul II al Declarației de compatibilitate, cu ajustarea și modificarea, după caz, a gradului de transpunere în tabelul de concordanță.	Se acceptă. Au fost completate pct. menționate din Tabelul de concordanță cu excepția anexelor deoarece sunt foarte voluminoase (peste 100 pag.)
		Concluzii		Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, din perspectiva compatibilității cu legislația europeană în discuție, apreciem că, proiectul național și-a atins parțial finalitatea urmărită, având în vedere omisiunile de transpunere constatate în compartimentul II al Declarației de compatibilitate, care urmează a fi clarificate de autorul proiectului în procesul de definitivare a acestuia. De asemenea, vor fi revizuite și ajustate în mod corespunzător instrumentele procesului de armonizare (clauza de armonizare, Nota informativă și tabelul de concordanță), precum și vor fi înlăturate deficiențele de tehnică legislativă, conform obiecțiilor formulate în compartimentul III al prezentei Declarații.	

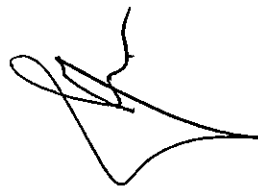
14	Centrul de Armonizare a Legislației Aviz repetat Nr. 31/02-126-9585 din 30.11.2021	Tabelul de concordanță		Proiectul Legii nu a asigurat transpunerea unor noțiuni relevante domeniului utilizate în textul proiectului (definiția "activitate" (A) (art. 4, pct. 5); definiția "niveluri de eliberare" (art. 4, pct. 11); definiția "expert în fizică medicală" (art. 4, pct. 49); definiția "populație" (art. 4, pct. 53); definiția "sursă de radiații" (art. 4, pct. 75) și definiția "sursă închisă" (art. 4, pct. 90)), motivînd netranspunerea acestora prin faptul că, fie acestea sunt niște noțiuni generale, fie deja se regăsesc în alte acte normative naționale în vigoare. Astfel, cu referire la aceste noțiuni, rubrica nr. 5 a Tabelului de concordanță trebuie să identifice exact noțiunile care nu necesită transpunere din motivul uzului lor general, precum și noțiunile care deja sunt definite de acte normative în vigoare, prin identificarea exactă a actului normativ corespondent;	Se acceptă. Au fost incluse modificări în Tabelul de concordanță.
		Tabelul de concordanță		Proiectul Legii nu a asigurat transpunerea unor anexe ale actului UE, după cum urmează: Anexa II, care stabilește factorii de pondere pentru radiație și factorii de pondere tisulară menționați la art. 4, punctul 25 și 33 din Directivă, Anexa III, care prevede valorile activității care definesc sursele închise de mare activitate menționate de art. 4, punctul 41 din Directivă, Anexa V, care reflectă lista orientativă a practicilor care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale menționată la art. 22 din Directivă, Anexa VII, Tabelul A referitoare la valorile concentrației activității pentru exceptarea sau eliberarea materialelor care pot fi aplicate în mod implicit oricăror cantități și tipuri de materiale solide, precum și cele din Tabelul B privind valorile de exceptare totale ale activității și valorile de exceptare pentru concentrația activității în cantități moderate de orice tip de material, Anexa VIII, care reglementează definiția și utilizarea indicelui concentrației activității pentru radiațiile gamma emise de materialele de construcții menționate la art. 75, alin. (2) din Directivă, Anexa IX, care prevede lista orientativă a informațiilor necesare pentru cererile de acordare a	Se acceptă. Au fost incluse modificări în Tabelul de concordanță.

				autorizației menționată la art. 29 din Directivă, Anexa XIII, care reflectă lista orientativă a tipurilor de materiale de construcții avute în vedere cu privire la radiațiile gamma emise de aceasta menționată la art. 75, alin. (2) din Directivă, Anexa XIV, care conține informațiile care trebuie furnizate în evidența surselor închise de mare activitate (HASS) menționate la art. 89, art. 91 (1) din actul UE, care menționează că întreprinderea care desfășoară activități cu implicarea surselor închise de mare activitate urmează să respecte cerințele stabilite la Anexa XV și Anexa XVII, cu privire la lista orientativă a tipurilor de situațiilor de expunere existentă menționată la art. 100 din Directivă. Astfel, cu referire la acestea, Tabelul de concordanță statuează doar faptul transunerii acestora în acte normative ulterioare. Se impune, deci, reflectarea expresă în Tabelul de concordanță a denumirii exacte a proiectului de act normativ care va prelua aceste anexe, termenul de implementare a acestora, precum și autoritatea responsabilă de implementare; Cu referire la art. 27 din proiectul Legii, care a transpus art. 27 din actul UE și se referă la notificarea sau eliberarea autorizației radiologice, deși Sinteza obiecțiilor și propunerilor menționează că norma națională a fost revăzută, constatăm că de facto aceasta a rămas neschimbată. Cu referire la această prevedere, atenționăm că autorul a optat pentru transpunerea directă a acestora în proiectul național, prin metoda "copy-paste", ceea ce nu asigură implementarea eficientă a normelor UE. Astfel, cu referire la art. 27 din proiectul Legii, nu este clară procedura la care vor fi supuse practicile menționate la alin. (1), cea de notificare sau cea de înregistrare, ori prin transpunerea acestora, trebuia selectată normativ una din cele 2 opțiuni propuse de actul UE. Mai mult, ulterior, proiectul național reglementează doar procedura de înregistrare la Agenția națională. Se impune revizuirea art. 27 din proiectul național, prin stabilirea	Întrucât Directiva 59/2013 stabilește norme minimale, statele membre ar trebui să dispună de libertatea de a adopta sau menține în vigoare măsuri mai severe în domeniul de aplicare al prezentei directive. Este necesar de menționat, că procedura de autorizare nu este parte a proiectului legii

				faptului că următoarele practici radiologice: a) exploatarea generatoarelor de radiații sau a acceleratoarelor sau a surselor radioactive pentru expuneri medicale sau în scopuri imagistice non-medicale și b) exploatarea generatoarelor de radiații sau a acceleratoarelor, cu excepția microscopelor electronice, sau a surselor radioactive în scopuri nespecificate la alin. (1) litera a) sunt supuse înregistrării la Agenție;	propus spre examinare. Procedura de autorizare este descrisă în Legea Nr. 132/2012 și HG nr. 727 din 2014 cu privire la autorizarea activităților nucleare și radiologice. Totodată, legea menționată supra este o lege în vigoare și este o lege organică, elaborată și aprobată în conformitate cu prevederile legislației naționale. Se acceptă. Modificarea a fost inclusă în textul proiectului.
		art. 99	art. 99	De asemenea, art. 99 din proiectul național, care se referă la cooperarea internațională operează cu termeni specifici statelor membre și spațiului UE -- state membre și țări terțe. Ținând cont de statutul actual al RM în raport cu UE, termenii în cauză se vor substitui cu o sintagmă generică »alte state». Cu referire la această obiecție, Sinteza obiecțiilor și propunerilor elaborată de autor nu reflectă faptul acceptării/heacceptării acesteia.	

		Tabelul de concordanță	Tabelul de concordanță	96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 13 din 17 ianuarie 2014.	Se acceptă. Modificările au fost incluse în textul proiectului de lege
		Tabelul de concordanță	Tabelul de concordanță al proiectului național nu corespunde cerințelor legale înaintate pentru acesta, astfel se impune actualizarea lui în conformitate cu condițiile stabilite de Anexa 3 la HG 1171/2018. Astfel, acesta va fi modificat, după cum urmează : - Pct. 4 al Tabelului de concordanță va reflecta întreg textul actului UE, în speță, se va introduce art. 92 și 93; - Pct. 5 al Tabelului de concordanță, la art. 1 și se va exclude referințele directe la Directiva 2013/59/Euratom. - În compartimentul 6 calificativul „nu este relevant” urmează a fi substituit cu „norme UE neaplicabile” pentru următoarele prevederi ale Directivei 2013/59/Euratom : art. 76 (2)- (5), art. 79 (2)-(3), art. 106-109.		

Ministru

Iuliana CANTARAGIU